

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/241/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

103/2019. (IV. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) I. r. panaszos¹, II. r. panaszos, a III. r. panaszos és IV. r. panaszos jogi képviselőjében dr. Gy.G. által 2018. július 5-én előterjesztett **panaszt** a 2019. április 4-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra előadó testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán – megtartott zárt ülésén

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszosok jogi képviselője a panaszosokkal szemben 2018. június 19-én történt rendőri intézkedés, és rendőri intézkedés elmulasztása miatt 2018. július 5-én, postai úton terjesztette elő a panaszt a Testülethez, amit 2018. július 26. napján elektronikus úton kiegészített.

I.

1) A panaszosok jogi képviselője a panaszolt rendőri intézkedés előzményeként előadta, hogy a *M.K. Kft.* (III. r. panaszos) üzemelteti a B. település A. utca szám, illetve a B. utca szám alatti ingatlanokban található rendezvényközpontot és vendéglátó ipari egységet.

I. r. panaszos 2018. június 19-én a BP 2018. elnevezésű programsorozat keretein belül szervezett rendezvényt a rendezvényközpontban. A rendezvény egyik szervezője és a rendezvény

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

résztevője a II. r. panaszos volt. A IV. r. panaszos a rendezvényhelyszínt biztosító M.K. Kft. képviselőjében volt jelen a helyszínen.

A rendezvényt a BP 2018 programfüzetében nyilvános rendezvényként hirdették meg. Azt előzetes egyeztetés alapján a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság állományában szolgálatot teljesítő két rendőr biztosította, akik a rendezvényközpont épületének kapujánál, az utcán álltak.

2) A rendezvény 2018. június 19-én 18 óra 15 perckor kezdődött, jellege szerint csak részben kötött beszélgetés volt a célja, ahol a résztvevők kör alakban elrendezett székekre ülhetek le. 19 óra körül két férfi érkezett a rendezvény helyiségébe, néhány perccel később pedig egy harmadik személy is.

A három férfi leült a szabadon maradt székekre, néhány percre hallgatták a beszélgetést, amikor is egyikük hangosan és folyamatosan beszélni kezdett. Durván sértő és megfélemlítő jelzőkkel illette az LMBTQ-közösséget (leszbikusok, melegek, biszexuálisok, transzneműek, queer), illetve a résztvevőket (pl. „betegek”, „degeneráltak”, „aberráltak”, „nem emberi lények”, „gyógyítandók”).

A szervezők (többek között a II. r. panaszos) – mivel a férfiak fellépése tartalmában és jellegében is megfélemlítő volt, illetve lehetetlenné tette a rendezvény lebonyolítását – 19 óra 8 perckor értesítették a rendezvényközpont személyzetét, akik pedig megkeresték a helyszínt biztosító, az épület kapujánál álló két rendőrt. Kérték, hogy intézkedjenek a rendőrök: akadályozzák meg, hogy a férfiak megfélemlítően lépjenek fel, illetve hogy megzavarják a rendezvényt.

Mivel nem történt semmi, a II. r. panaszos kiment a rendőrökhöz, hogy segítséget kérjen. A rendőrök azt válaszolták, hogy tíz percet kérnek ahhoz, hogy a parancsnokkal egyeztessenek, és arra is kérték, úgy térjen vissza a terembe, hogy ne szóljon az érintetteknek, hogy rendőri intézkedés fog következni.

A három férfi a verbálisán agresszív, megfélemlítő és megalázó fellépését folytatta, egészen addig, amíg kb. 40 perc múlva elhagyták a termet. A résztvevők egyrészt azért nem hagyták el a termet, mert a megfélemlítő magatartás bénítólag hatott rájuk, másrészt pedig – a rendőrök tájékoztatása alapján – bármelyik percben várhatták, hogy a rendőrök megszakítják a férfiak magatartását.

A szervezők (többek között a II. r. panaszos) és a rendezvényközpont képviselői (többek között a IV. r. panaszos) ezt követően többször jelezték a rendőröknek, hogy a férfiak folytatják a magatartásukat, és szükséges a rendőrség közbelépése, illetve a teremben jelenlévők is folyamatosan felszólították a férfiakat a távozásra.

20 perc elteltével megérkezett a helyszínre az egység parancsnoka, aki kihívta a teremből a szervezőt „egyeztetésre”. A parancsnok közölte a II. r. panaszossal, hogy csak akkor intézkedhet a férfiakkal szemben, ha a szervező velük fizikai kontaktusba kerülve megkísérli őket eltávolítani. Ennek sikertelensége esetén kérhető a rendőri közreműködés.

A rendőrök parancsnoka végül 19 óra 43 perckor bement a terembe. Perceken keresztül nem kezdték meg az intézkedést, csak „megfigyelték” az eseményeket. Annak során maguk is meggyőződhetek a férfiak magatartásának jogsértő, önkényes jellegéről.

A rendőrök felszólították a három férfit, hogy hagyják el a termet, de azok nem engedelmeskedtek, mivel véleményük szerint jogszerű volt a magatartásuk. A rendőrök ennek ellenére nem alkalmaztak semmilyen kényszerítő eszközt velük szemben.

A férfiak végül önként elhagyták a helyszínt, a rendezvényközpont programszervezőjének azon tájékoztatása után, hogy a rendezvény zártkörűvé válik, és áthelyezik egy másik helyiségbe. A rendőrök ekkor – testi kényszer alkalmazása nélkül – kikísérték a férfiakat a teremből és a rendezvényközpontból, majd igazoltatták őket. Az igazoltatást követően a férfiak jelezték, hogy vissza kívánnak menni a rendezvényközpontba, mivel az egy nyilvános szórakozóhely. A rendőrök ezért visszakísérték őket a vendéglátó részbe, ahol alkoholt fogyasztottak, majd távoztak. Ezt követően mintegy tíz résztvevő fordult a rendőrökhöz azzal, hogy feljelentést kívánnak tenni a férfiakkal szemben. A jelen lévő rendőrök erre nem voltak hajlandóak. Többek között olyan tájékoztatást adtak, hogy csak fehér, A/4-es formátumú papíron lehet beadni a feljelentést, olyan nekik nincsen, és arra szólították fel a feljelentést tenni kívánókat, hogy később, a rendőri jelentés elkészültét követően tegyék meg azt.

3) a) A panaszok jogi képviselője a beadványban hivatkozott arra, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése nem korlátozható természetes személyekre: az Rtv. az „akinek” és az „alapvető jogát” kifejezéseket használja, és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:1. § (3) bekezdése szerint a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve, ha a védelem jellegénél fogva csupán az embert illetheti meg.

A jelen ügyben a rendőrség a III. r. panaszos mint a rendezvényközpont üzemeltetője vonatkozásában a jó hírnévhez való jogot és a tisztességes eljáráshoz való jogot sértette (a jogi személynek is joga van arra, hogy őt érintően a rendőrség tisztességesen, részrehabilitáció-mentesen intézkedjen), ami azonban nem történt meg.

Az I. r. panaszosnak ugyancsak a jó hírnevét és a tisztességes eljáráshoz való jogát érinti, ha az általa szervezett rendezvényen tapasztalt jogellenes magatartással szemben a rendőrség elmulasztja az intézkedési kötelezettségét.

A II. r. panaszossal mint a rendezvény egyik szervezőjével és résztvevőjével szemben a férfiak fellépése tartalmában és jellegében is az emberi méltósághoz való jogát sértette, aminek megszakítása iránt a rendőrök nem, illetve nem kellő időben intézkedtek. Az intézkedési kötelezettség elmulasztása pedig a tisztességes eljáráshoz való jogot sérti, a feljelentés rögzítésének elmaradása is ebben az aspektusban értelmezhető.

A IV. r. panaszosnak mint a rendezvény helyszínét biztosító III. r. panaszos képviselőjének szintén a tisztességes eljáráshoz való jogát sértette, hogy bejelentése ellenére sem intézkedtek a rendőrök.

b) A rendőrök a férfiak jogellenes magatartására vonatkozó jelzéstől számítva mintegy 40 perc elteltével voltak egyáltalán hajlandóak bemenni a rendezvénynek helyszínt adó terembe, és még ekkor is csak „megfigyelték” az eseményeket, majd pedig (újabb kb. 10 perc elteltével) távozásra szólították fel a férfiakat, velük szemben még akkor sem alkalmaztak testi kényszert, amikor a férfiak többszöri felszólításnak sem tettek eleget. Végül csak a férfiak önkéntes akarathatározásán múlt, hogy a termet elhagyták a rendőrök kíséretében.

A jogi képviselő hivatkozott a rendőrség általános jogvédelmi kötelezettségére [Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése], illetve az intézkedési kötelezettségére [Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése]. Önmagában jogsértőnek minősíthető az, hogy a helyszínen jelen lévő rendőrök 40 percig meg sem jelentek a teremben, ahol a rendezvényt megzavaró személyek a feltételezett jogsértő tevékenységüket folytatták. Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésében írt utolsó fordulat („ilyet tudomására hoznak”) alapján onnantól fennállt a rendőrök intézkedési kötelezettsége, hogy az intézkedést kérők tudomásukra hozták a férfiak magatartását. Különös tekintettel arra, hogy az intézkedési kötelezettség az említett törvényi rendelkezés szerint nem akkor áll fenn, ha kifejezetten megállapítható szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése (, illetve ennek gyanúja), hanem közbiztonságot, közrendet sértő vagy veszélyeztető körülménynek vagy cselekménynek a rendőr tudomására hozása esetén. Jogsértő tehát az, hogy a rendőrök a többszöri állampolgári jelzés ellenére, hosszabb ideig nem is győződtek meg személyesen arról, hogy milyen tevékenységet folytatnak a férfiak, és semmilyen intézkedést nem kezdeményeztek. Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése alapján ugyanis legalább meggyőződési kötelezettségük állt fenn a rendőröknek onnantól kezdve, hogy a közrendet potenciálisan sértő cselekményt hoztak tudomásukra. (A jogi képviselő szerint az intézkedési kötelezettségüket végső soron a rendőrök sem tagadták, hiszen nem azt közölték az intézkedést kérőkkel, hogy nem hajlandóak intézkedni, hanem azt, hogy a parancsnokuk utasítására várnak.)

A rendőröknek továbbá észlelniük kellett a terembe érve, hogy a férfiak magatartása legalábbis a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 170. §-a szerinti garázdaság szabálysértését valósítja meg. A panaszosok jogi képviselője szerint valójában azonban – a verbális közlések tartalmát és a rendezvény jellegét tekintve – megvalósult a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 216. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, garázda magatartással elkövetett közösség tagja elleni erőszak is, mivel a férfiak fellépése egyértelműen a résztvevők (vélt) védett tulajdonsága, szexuális irányultsága és/vagy nemi identitása miatt történt. Szabálysértés vagy bűncselekmény egyszerű gyanújának észlelése esetén pedig a rendőröknek kötelességük lett volna annak megszakítása iránt hatékonyan intézkedni.

Semmiképpen nem tekinthető hatékony intézkedésnek az, hogy a rendőrök csak felhívták a férfiakat a távozásra, majd annak ellenére nem alkalmaztak semmilyen, súlyosabb jogkorlátozással járó kényszerítő eszközt, vagy legalább igazoltatást, hogy a férfiak ennek a felszólításnak nem tettek eleget.

Az Rtv. 15. § -a szerinti arányosság követelménye alapján az önmagában nem feltétlenül lett volna jogsértő, hogy a rendőrök először a legkisebb jogkorlátozással járó intézkedést alkalmazva csak szóbeli utasítást adnak a férfiaknak. Az azonban egyértelműen jogsértő, hogy ezen szóbeli felszólítás „hatástalanságát” észlelve nem folytatták a rendőrök az intézkedést súlyosabb kényszerítő eszköz (pl. testi kényszer) alkalmazásával.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése alapján azonban a rendőröknek akkor is intézkednie kell, ha az általa észlelt cselekmény értékelése szerint szabálysértés vagy bűncselekmény egyszerű gyanúját sem veti fel, „csupán” a közrendet veszélyezteteti. A jelen esetben közrendet veszélyeztető volt a férfiak magatartása azáltal, hogy félelmet keltenek a rendezvény résztvevőiben, akik emiatt nem tudják a rendezvényt megfelelő rendben lebonyolítani. Önmagában az is intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrök számára, hogy a férfiak felszólítás ellenére sem hagyták el a termet.

Ez egyrészt az Rtv. szerinti olyan ellenszegülés, amelynek megtörésére minimum testi kényszer alkalmazása lett volna indokolt, másrészt az ellenszegüléssel ezek a személyek megvalósították a Szabs. tv. 169. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerinti rendzavarás szabálysértését, ami szintén intézkedést indokolt volna.

c) A rendőrnek az általános jogvédelmi kötelezettsége alapján is kötelessége rögzíteni a feljelentést, amennyiben bárki ilyen igénnyel fordul hozzá. Ez következik abból, hogy a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 171. §-ának (1) bekezdése alapján bárki tehet feljelentést, a régi Be. 172. §-a alapján szóban is megtehető, illetve az megtehető a nyomozó hatóságon vagy az ügyészen kívüli más hatóságnál is.

Ezért az intézkedő rendőröknek nem volt jogszerű indoka arra, hogy megtagadják a feljelentések jegyzőkönyvezését, illetve azt, hogy átvegyenek a helyszínen írásba foglalt feljelentést, így ezen mulasztásukkal az érintettek tisztességes eljáráshoz való jogát sértették.

4) A panaszosok jogi képviselője továbbította a Testületnek a rendezvényen készített felvételeket.

a) A két fényképfelvételen a látható, amint a lépcsőn egy rendőr a jogellenes magatartást tanúsító férfiakat lekíséri.

b) Az első, 43 másodperc terjedelmű videofelvételen *B.Gy-t* (a felvétel ismertetése során: *B.*) látható, aki a rendezvény résztvevői között ül a teremben.

B.: ...beszélgettek! menjetek fel egy lakásra. Ez a megoldás, vegyétek fel egymás között, amit beszéltek. Akkor senki sem kopogtat be hozzátok, hogy miről beszélgettek.

II. r. panaszos: Ha van egy esemény ...

B.: De ha nyilvánosan hirdetitek meg, és a társadalmat akarjátok (nem érthető), és magatokat mutogatni a társadalomnak, ne lepődjete meg, ha a társadalom benéz hozzátok! Most ez történik.

Egy nő: Te vagy a társadalom?

B.: Én vagyok egy része. Kit érdekel? Örüljete neki, hogy az jött, akit csak érdekel, és nem az, aki, mit tudom én, mit csinálna itt (nevet)

Egy férfi: Ez bomlasztó...

B.: A ti álláspontotok lehet, de én meg azt mondom, ti vagytok az én társadalmam részei.

c) A második, 2 perc 2 másodperc hosszúságú videofelvételen látható, hogy egy magas, őszes hajú férfi (a rendőrségi iratok szerint *Dr. J.G.*, a felvétel ismertetése során: *J.*) beszél.

J.: ... ötvenszer nagyobb a HIV-fertőzés aránya. Húszszor nagyobb a normál szexualitásúakhoz képest az öngyilkosságok aránya, a drogfüggőség náluk, akiket *LMBTQ-nak*, vagy hogy neveznek. Sok olyan orvosi dolgot tudok felsorolni.

Egy nő: A gyűlölet miatt van ez.

J.: Nem igaz. Hiába gyűlölnek, ha normális talapzaton állsz.

Egy nő: Senki nem egy sziget, ne viccelj. A társadalomban élünk, interakcióban.

J.: Azért látszik, hogy felőlünk nincs gyűlölet. Semmiféle gyűlölet. Egy pragmatikus hozzáállás van. Elmondom... Ugye, számunkra ismerős az, hogy homoszexuálisnak kéne nevezni... Ilyen szó nem volt 1860 előtt. Ezt a szót úgy alkotta meg egy Maria Kertbeny nevű, egyébként kicsit elhajlott valaki. Nem volt ilyen, hogy homoszexuális, ezt úgy nevezték, hogy pederasztia, szodomita magatartás, aberráció, stb. Alkottak egy ilyen szót. Rákényszerítik a többségi társadalomra, hogy ne nevezhesse nevén a dolgot. De nem mondjuk azt, hogy ez normális, mert itt ez az állítás hangzik el. Nyilvánvalóan egy beteg embernek is megvan a joga, hogy beteg maradjon. Ezt nem vitatom el. Egy modern társadalomban így van, a betegnek megvan a lehetősége, hogy beteg maradjon. De ha az orvos észleli, meg kell tenni minden annak érdekében, hogy segítsen. És itt erről van szó. Itt segítenie kell a többségi társadalomnak, elviselni ezt. (nem érthető a mondat többi része).

Egy nő: Trollkodszt? Egy eseményt szét offolsz.

J.: Miért trollkodás ez? Beszélj magyarul.

Másik nő: Aki provokálni jön.

d) A harmadik, 2 perc 7 másodperc terjedelmű videofelvételen látható, hogy a teremben van a biztosítás parancsnoka, illetve az ajtóban áll (kívülről) két rendőr.

J.: A mellettem levő úr azt mondta, hogy szörmékkal folytat szexuális dolgokat. Ezt mondta. Erre mondtam, hogy ez, szerintem, gyógyításra szorul.

B. is mond valamit, nem érthető, csak a „betegség” szó.

Férfi (akihez J. beszélt): Nem mondtam neked semmit. Ez a beszélgetés nem arról szól, hogy csak te beszélsz. Nem mondtam ilyeneket, nem is mondtam neked semmit.

B. a parancsnokhoz szól kétszer is: Törvénytörtő valami? A biztosítás parancsnoka mutogat valamit.

J.: Nem csináltam semmit. Ezzel szemben bűncselekménnyel vádol (a II. r. panaszosra érte).

II. r. panaszos: Igen, ez törvénytörtő. Az, hogy betegnek, aberrálnak, gyógyításra szorulónak minősít bennünket, ez verbális bántalmazás, amiben része volt az egész csoportnak. Ez bűncselekmény a mai magyar jogrend szerint is.

J.: Remélem, hogy be is tartja. ha ez bűncselekmény, akkor fel is jelent.

II. r. panaszos: Ez az én döntésem, hogy fogok erre reagálni. Az is a mi döntésünk volt, hogy megkértük, távozzanak. Tegyenek eleget, távozzanak.

J.: Segíteni szeretnék, hogy kikerüljenek ebből a helyzetből. Társadalmilag fontos dolog. Sok fiatal így orientálódik téves irányba. Ez téves irány. ... meg sem szólalok most már.

A biztosítási parancsnok int a II. r. panaszosnak, hogy szeretne a szervezővel beszélni, aki kimegy vele a teremből.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A panaszosok vonatkozásában a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Alosztály két beosztottja, *B.G.* r. őrmester és *K.Z.I.* r. őrmester foganatosították a rendőri intézkedést. A helyszíni parancsnoki feladatokat a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * r. századosa (*T.L.*) hajtotta végre.

2) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * rendőreinek rendezvénybiztosításról szóló jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

A két r. őrmester 2018. június 19-én 8 órától 20 óráig gépkocsizó járőrszolgálatot látott el a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén.

Az eligazítás során meghatározták a rendőrök részére, hogy szolgálatuk teljesítése során, 16 óra 30 perckor vegyék fel a kapcsolatot a r. százados biztosítási parancsnokkal, mivel 17 órától 20 óráig rendezvénybiztosításban vettek részt. A rendezvényt a B. település A. utca ... szám alatti helyen rendezik meg, és azt *K.C.* jelentette be korábban, a Sz.M. nevében.

Az eligazításban meghatározottak szerint a rendőrök felvették a kapcsolatot a biztosítás parancsnokával, aki eligazítást tartott arról, hogy a Sz.M rendezvényének biztosítását a *ált. számon jóváhagyott biztosítási terv alapján fogják ellátni. Az eligazítást tudomásul véve, 17 órakor a r. őrmesterek elfoglalták felállítási helyüket, a készenlétet elérték, amely az A. Pub, illetve annak külső megközelíthető lehetőségeit foglalta magában.

A rendőrök a szolgálatuk teljesítésével kapcsolatos információkat óránként maradéktalanul jelentették előljárójuk irányába, így 19 órakor is. Ezen időpontban kijött a rendezvényről egy fiatal férfi (*M.M.*), odament a rendőrökhöz, és felhívta figyelmüket, hogy a 18 órától 20 óráig tartó, „A beszélgetés ereje” elnevezésű nyilvános rendezvényen megjelent *B.Gy.* két barátjával, akik beültek a rendezvényre és közbeszólásukkal zavarják a szeminárium menetét.

A rendőrök a kapott információk tudatában 19 óra 1 perckor felvették a kapcsolatot a biztosítási parancsnokkal, aki 19 óra 20 perckor megjelent szolgálati gépjárművel a rendezvény helyszínére.

Ezt követően, a biztosítási parancsnok utasítására a helyszínre érkezett a Készenléti Rendőrség egy tagállomása 19 óra 30 perckor, szolgálati gépjárművel, megerősítő célzattal.

A r. őrmesterek szóbeli jelentést tettek a biztosítási parancsnoknak az addig történekről, miszerint *B.Gy.* két társával az előadást verbális sértegetésekkel zavarják.

A rendőrök a biztosítás helyszínén, a rendezvényt nem zavaró módon, tanúkatatást végeztek. Ennek során meghallgatták a Pub pultosát, aki elmondta, hogy a nyilvános rendezvényen 15-25 fő vesz részt, amihez hallgatóságként csatlakozott *B.Gy.* két társával. Kis idő elteltével a pultost és a rendezvény több résztvevőjét zavarta a férfiak jelenléte, mivel verbálisán véleményt nyilvánítottak, ami a nemi identitás kritizálásában merült ki. *B.Gy.* a „buzinak” nevezte a csoportot, illetve magasabb társa (a későbbiekben megállapított *dr. J.G.*) „deviánsnak”, illetve „gyógyíthatatlan betegnek”, „aberrálnak” nevezte a csoportot (nem az egyéneket, hanem a csoportot). A beszélgetés interaktív volt, a csoport is kifejtette az ezzel kapcsolatos véleményét. A későbbiek folyamán mind a három férfi együttesen zavarta az előadás rendjét. A pub pultosa mint a konferencia egyik résztvevője szavazást indítványozott a hallgatók között. A rendezvény a Pub-ból nyíló teremben volt, és a résztvevők körbeültek. A szavazás során mindegyik hallgató egyöntetűen kijelentette, hogy nem kérnek *B.Gy.* nek és társainak a társaságából, de nem kívántak távozni, mivel a nyilvános rendezvényen részt akartak venni.

A rendőrök felvették a kapcsolatot a létesítmény bérlőjével, a IV. r. panaszossal, aki elmondta, hogy nem volt jelen a rendezvény megzavarása során, csak annyit észlelt, hogy a csoportból már páran távoztak. Ezt észelve beszélt az előadás végrehajtójával, aki egyben a szervező is, a II. r. panaszossal. A II. r. panaszos közölte, hogy három férfi zavarja az előadás menetét. Többszöri szóbeli felszólítás ellenére *B.Gy.* és társai nem kívántak távozni a nyilvános rendezvényről, (elmondásuk szerint „Miért mennének el és miért akarnák őket kirekeszteni?”), viszont jelenlétük a II. r. panaszos elmondása szerint a konferenciateremben zajló előadás résztvevőit távozásra készíti, mert szóbeli megnyilvánulásaik sértették az előadás rendjét és menetét. Elmondása szerint a Pub pultosa elégette meg elsőként a nemi identitást sértő kifejezéseket, ezért azonnali szavazást indítványozott, annak során megállapították saját hatáskörben, hogy nem kéme a három személy társaságából. Ezen okból kifolyólag a II. r. panaszos több alkalommal felszólította *B.Gy.* és két társát, hogy hagyják el a konferenciatermet, de ők továbbra is részt akartak venni a rendezvényen.

A tanúkatatást befejezve, a II. r. panaszos kérésére a rendőrök a biztosítás parancsnokával együtt, 19 óra 40 perckor bementek a félbehagyott előadás termébe. A konferenciateremben a rendőrök észlelték, hogy a terem közepén köralakban rakták le a székeket, és az ajtótól tekintve bal kézre foglalt helyett korábban *B.Gy.* és magasabb termetű társa, illetve a terem középtávolságában jobb kézre a harmadik személy. A helyszín lényegében szűkös terjedelmű volt a tömeg által, illetve a létesítmény sörözőként is funkcionált, ami miatt a háttérben zene hallatszott.

A II. r. panaszos a rendőrök jelenlétében többször távozásra szólította fel a férfiakat, akik azonban erre nem voltak hajlandóak, csak ültek a körben tovább, nem is figyeltek a II. r. panaszosra, másokkal beszélgettek hangosan, kezdett „elmérgesedni a hangulat”. Ezen tényezők a kommunikáció során zavaró tényezőként voltak jelen, amelyből kifolyólag a rendőrök megkérték *B.Gy-t* és két társát, hogy ott tartózkodásuk pontos céljának tisztázása céljából fāradjanak ki a söröző elé. A férfiak a biztosítási parancsnok tájékoztatásának eleget téve kimentek az épület elé, ahol intézkedés alá vonták őket személyazonosságuk megállapítása, illetve szóbeli meghallgatásuk céljából. A három férfi készségesen átadta érvényes

személyazonosító igazolványát, illetve lakcímkártyáját. 19 óra 45 perckor megállapították, hogy a személyi- és körözési nyilvántartásban nem szerepelnek.

A rendőrök meghallgatták mindhárom férfit. Elsőként *B.Gy.-t*, aki elmondta, hogy aznap részt vett a rendezvényen, két barátjával együtt. Annak pontos helyéről és idejéről internetes úton értesültek. Elmondása szerint az azonos neműek közti szexuális kapcsolat nem rendeltetésszerű, így segítő szándékkal ment oda két társával, ahol nem tetszésüknek hangot is kívántak adni.

A másik férfi (*dr. J.G.*) meghallgatása során közölte, hogy szintén segítő szándékkal érkezett a prezentációra, mivel nem tartja egészségesnek az emberek közti ilyen jellegű kapcsolati vonzalmat, továbbá az előadás során ennek hangot is adott. Orvosi kötelességének érezte, hogy segítsen az embereknek, ha kell, akár véleményének kinyilvánításával. A Pub pultosának elmondása alapján erre a férfire illet legjobban a személyleírás.

A harmadik férfi (*M.M.*) meghallgatása során elmondta, hogy segítő szándékkal érkeztek, mivel nem tartják természetesnek az azonos neműek közötti nemi kapcsolatot, illetve más hasonló szexuális orientációkat. Továbbá megjegyezte, nem akarja, hogy a fiatalabb generáció ezt a példát lássa. Ezért a két barátjával együttesen azonos véleményt formálva, hangot adtak nem tetszésüknek.

A három személy megjegyezte, hogy nem kívánnak jelenleg visszamenni a félbeszakadt rendezvényre, de fogyasztani szeretnének a Pub kocsmá részlegében, ami független a konferenciateremtől. *B.Gy.* az intézkedést követően megkérdezte, hogy visszamehet-e italt, amire a rendőrök közölték: ha rendező beengedi oda, akkor igen. A létesítmény részéről a pultossal történt egyeztetést követően a férfiak visszamehettek, de a konferenciaterem elé már egy fő rendező állt az esetleges újabb rendezvény zavarás elkerülése érdekében.

A férfiak 20 órakor bementek italt fogyasztani, majd 20 óra 30 perckor békésen távoztak a F. utca irányába.

Az adatgyűjtést a rendőrök 21 óra 30 perc körül tudták folytatni, mivel a korábban megzavart csoport ismételen összeült a korábbi előadás pótlása céljából. Ezt követően több személy jelezte a rendőröknek, hogy becsületüket megsértették a férfiak az előadáson elhangzott „buzi”, illetve „aberrált” szó által. A jelentésben a rendőrök felsorolták azokat a személyeket, akik úgy érezték, hogy a becsületükben sértették őket (*A.E., Cs.J.V., Cs.B.F., G.N., H.L., K.Sz., R.V., R.A.*).

A rendőrök ezeket a személyeket nyilatkoztatták a Szabs. tv. 180. §-a szerinti becsületsértés tényállásáról. Annak során közölték, hogy a későbbiek folyamán élni kívánnak a magánindítvány lehetőségével, mivel az említett szavak alkalmazása velük szemben elmondásuk szerint sértő. A II. r. panaszos elmondta, hogy a későbbiekben ki fogja kérni a rendőri jelentést, illetőleg a magánindítványt később be fogják csatolni, melyről a rendőrök részletes tájékoztatást adtak.

A felsorolt személyeket a rendőrök leellenőrizték a személyi és körözési nyilvántartásban, ők körözésben nem szerepelnek. 22 órakor a rendőrök a szolgálati út betartásával jelentési kötelezettségüknek eleget téve, jelezték a történeteket előljáróiknak, köztük a biztosítási parancsnoknak, akik jelentésírára utasították.

A rendezvény a II. r. panaszos tájékoztatása szerint 22 órakor véget ért, ahol 20 fő volt jelen.

A rendőri jelentésben szereplő személyek az intézkedés ellen nem éltek panasszal.

3) A BRFK * Osztály r. alezredes vezetőjének tájékoztató levele az alábbi adatokat tartalmazza.

a) A kérdéses rendezvény kapcsán a rendőrséggel nem történt egyeztetés, tekintettel arra, hogy azt nem közterületen rendezték és nem tartozik a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá. Az előadást továbbá nem közterületen tartották, ezért a BRFK nem hajtott végre rendezvénybiztosítást. A közrend, közbiztonság fenntartása érdekében a BP elnevezésű rendezvénysorozattal érintett helyszínek környezetének ellenőrzését helyszínbiztosító közrendvédelmi alcsoporttal hajtották végre. Nem végeztek továbbá a rendőrök a rendezvényre, illetve onnan be- és kiléptetést, tekintettel arra, hogy annak megvalósítása a szervezőt terheli.

b) A Testület azon kérdésére, hogy milyen felkérés (észlelés) alapján léptek a biztosítást végző rendőrök a rendezvény helyszínére, a tájékoztató levél az alábbiakat tartalmazza. Az Állásfoglalás II. rész 2) pontjában ismertetett rendőri jelentés alapján 2018. június 19. napján 19 órakor a Pub pultosa jelezte a rendőrök felé, hogy a nyilvános rendezvényen megjelent B.Gy. és két barátja, akik közbeszólásukkal zavarják a szeminárium menetét. A rendőrök jelentették a jelzést a helyszíni parancsnoknak és megkezdték az adatgyűjtést. Annak során a II. r. panaszos rendőri intézkedést kért az előadást megzavaró személyekkel szemben.

c) A rendőrök a II. r. panaszos felkérésére, az 24. §-a alapján intézkedtek: kikísérték a rendezvényt megzavaró személyeket az épület elé az ott tartózkodásuk céljának tisztázása érdekében. Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták őket 19 óra 40 perckor.

A rendőri intézkedés során az igazoltatott személyek jelezték a rendőröknek, hogy az előadás helyszínére már nem mennek vissza, azonban szándékukban áll még italozni a szórakozóhelyen, amire a pultostól engedélyt kaptak, így 20 órakor az épületbe beléptek, ahonnan 20 óra 30 perckor távoztak. Tekintettel arra, hogy az intézkedés alá vont személyek bűncselekményt, szabálysértést nem valósítottak meg, további rendőri intézkedést nem fogantatosítottak velük szemben.

A Gytv. hatálya alá tartozó és nem tartozó rendezvények tekintetében a szervező, rendező feladata azon személyi kör meghatározása, akik a rendezvényen részt vehetnek. A rendőrök az intézkedés alá vontak igazoltatását követően tájékoztatták őket arra vonatkozóan, hogy az épületben kizárólag a szervező, rendező vagy a szórakozóhely személyzetének engedélyével tartózkodhatnak tovább. A pultos engedélyt adott a három férfinak, hogy a szórakozóhely épületébe visszamenjenek, azonban az előadás helyszínére már nem tértek vissza.

d) A panaszbeadvány azon részét illetően, hogy a rendezvény több résztvevője feljelentést kívánt tenni a rendezvényt megzavaró személyekkel szemben, de a helyszínen jelen levő rendőrök nem akarták felvenni, a r. alezredes azt válaszolta, hogy az intézkedő rendőrök a megkezdett adatgyűjtés során (amit csak az előadás befejezését követően tudtak folytatni) több résztvevő jelezte, hogy a rendezvényt megzavaró személyek becsületsértő megjegyzéseket használtak irányukba. A rendőrök az előadás résztvevőinek a szükséges jogi felvilágosítást megadták a becsületsértés tárgyában, továbbá – tekintettel arra, hogy magánindítványra üldözendő bűncselekmények tekintetében a büntetőeljárás a jogosult feljelentése alapján indul – nyilatkoztatták őket arra vonatkozóan, hogy kívánnak-e magánindítvánnyal élni, akik közölték, hogy később kívánnak azzal élni.

A magánindítványt feljelentés formájában lehet megtenni, amely nincs kötve formai követelményekhez, azonban jegyzőkönyvbe kell foglalni, ha azt szóban teszik meg. A parancsnoknak az érintett résztvevők úgy nyilatkoztak, hogy feljelentésüket nem külön-külön teszik meg, hanem közös feljelentést fogalmazznak meg.

A panaszok és bejelentések kezeléséről szóló 51/2013. (XII. 16.) ORFK utasítás (a továbbiakban: OKRFK utasítás) 11. pontja, valamint a panaszokkal és a közérdekű bejelentésekkel kapcsolatos ügyek egységes intézéséről szóló 22/2014. (XII. 5.) BM utasítás 3. §-a értelmében a szóban előadott bejelentést írásba kell foglalni.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. §-ának (2) bekezdése alapján a rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A rendőröknek a helyszínen nem volt lehetőségük jegyzőkönyv formájában felvenni a feljelentést. Ugyanakkor sem a biztosítás parancsnoka, sem a rendőrök nem adtak olyan tájékoztatást, hogy „csak fehér A4-es papíron lehet feljelentést tenni és olyannal a helyszínen nem rendelkeznek”, illetve hogy „a rendőri jelentés elkészültét követően tegyék meg a feljelentést”.

e) Az előjáró (parancsnok) értesítése – a pultos 19 órai jelzését követően – 19 óra 1 perckor történt meg, aki 19 óra 20 perckor érkezett a helyszínre.

Az Rtv. 24. §-a alapján a rendőrök – felkérés alapján – megtették a szükséges intézkedést, amelynek eredményeként a verbális atrocitások megszűntek, az előadás zavartalanul folytatódott. Amint a rendőrök tudomására jutott az intézkedés alá vont személyek viselkedése, azonnal megkezdték a rendőri intézkedést.

f) A rendőri intézkedés során kép- és hangfelvételt nem készített a rendőrség.

g) A rendelkezésre álló információk alapján az előadás helyszínén intézkedő rendőrök tekintetében jogsértő magatartás nem került megállapításra.

4) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság r. alezredes vezetőjének tájékoztató levele az Állásfoglalás II. rész 2)-3) pontjaiban ismertetett dokumentumokhoz képest az alábbi többlet adatokat tartalmazza.

a) 2018. június 19-én a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság, Járőrszolgálati Alosztály r. százados vezetőjét – a BRFK * Osztály által készített biztosítási terv alapján – rendezvénybiztos parancsnoki feladatokra osztották be. Három helyszín volt, ahol a r. százados volt a parancsnok. Az eligazítást az állomány részére a BRFK kerületi Rendőrkapitányságon tartotta meg. Annak végén mindenki elfoglalta a felállítási helyét, a r. százados visszatért a kerületbe.

b) Az Rtv. 24. §-a szerint a rendőri intézkedésre történő felkérés alapján a szükséges intézkedést a rendőrök megtették. A további verbális atrocitások megszakadtak, az igazoltatás megtörtént. Az előadás zavartalanul folytatódott.

A rendőrök a helyszínen azonnal megkezdték az intézkedést, amint tájékoztatták őket a történetekről. Elsődlegesen adatot gyűjtöttek, majd az előadóteremből kikísérték a három személyt, akiket az épület előtt igazoltattak, a későbbiekben magánindítványra induló eljárásához a szükséges adatokat rögzítették, továbbá a történetekről jelentést készítettek. Az előadáson résztvevőket tájékoztatták magánindítvány tételi tehetőségükről, a szükséges jogi felvilágosítást, tájékoztatási megadták. Ezzel összefüggésben a kapitányságvezető hivatkozott arra, hogy a rendőrök ismertették a Btk. 180. §-a szerinti becsületsértés tényállását, illetve azt, hogy a bűncselekmény magánindítványra üldözendő. Hivatkozott arra is, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 378. §-a alapján magánindítványra üldözendő bűncselekmény esetén csak a jogosult indítványára indítható meg vagy folytatható a büntetőeljárás.

A helyszínen elsődlegesen megállapítottak alapján továbbá hivatalból üldözendő bűncselekmény nem valósult meg, így a rendőrök további intézkedést nem foganatosítottak a három személlyel szemben.

„A rendőrnek a helyszínen nincs lehetősége jegyzőkönyv formájában feljelentést felvenni. Az elsődleges intézkedések megtétele a feladata.” A Szolgálati Szabályzat 8. §-ának (2) bekezdésében foglaltaknak az intézkedő rendőrök maradéktalanul eleget tettek. Az említett OKFK utasítás rendelkezésének teljesítésére (a szóban előadott bejelentést írásba kell foglalni) a helyszínen nincs módja az intézkedő rendőrnek.

III.

A panaszbeadványban előadott sérelmek kapcsán a Testületnek mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Rtv. rendelkezései értelmében azt az arra jogosultak nevében terjesztette-e elő a jogi képviselő.

1) Az Rtv. 92. §-a szerint akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez. A cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

Az idézett rendelkezések szerint a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett.

A Testület megállapítása szerint a II. r. panaszos mint természetes (és egyben rendőri intézkedést kérő) személy tekintetében a panasztételi jogosultság egyértelműen megállapítható. Az I. r. panaszos a rendezvényt szervező egyesület, ezért vonatkozásában a rendőri intézkedés (illetve annak elmulasztása) tekintetében a jogi személy jó hírnévhez és tisztességes eljáráshoz való jogának, a rendezvény helyszínét biztosító III. r. panaszos jogi személy vonatkozásában úgyszintén ezen két alapjog érintettségét vizsgálta a Testület. A II. r. panaszos mint természetes (és egyben rendőri intézkedést kérő) személy tekintetében a III. r. panaszos ügyvezetőjeként a vállalkozás szabadságának érintettségét is vizsgálta a Testület.

2) A panasz azon része vonatkozásában, hogy a rendezvény résztvevői nem tudtak a helyszínen feljelentést tenni, a magánszemélyek vonatkozásában a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

A rendőrségi dokumentumok szerint nyolc személy jelezte, hogy becsületükben sértették őket. A jelentésben név szerint felsorolt személyek között a II. és a IV. r. panaszos nem szerepelt. Tekintettel arra, hogy a személyek vonatkozásában a jogi képviselő a beadványhoz nem nyújtott be joghatályos meghatalmazást, irányukban a Testület érdemben nem vizsgálta a kérdést.

IV.

A panaszosok jogi képviselője sérelmezte azt, hogy a rendőrség az arra irányuló kéréstől számítva csak mintegy negyven perc elteltével jelent meg a helyszínen, de intézkedésük során a rendőrök nem alkalmaztak kényszerítő eszközt a rendezvényt megzavaró, jogellenes magatartást tanúsító férfiakkal szemben. Panaszolta továbbá, hogy a helyszínen a rendezvény résztvevői nem tudtak feljelentést tenni. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosoknak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez való jogát, a XII. cikkében foglalt vállalkozáshoz való jogát és XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a panaszos magatartása folytán intézkedési kötelezettsége.

A panaszbeadvány szerint először (a rendezvény szervezőinek értesítése alapján) a rendezvényközpont személyzete kereste meg a helyszín kapujában járőröző rendőröket és kértek intézkedést, mivel a három férfi megfélemlítően lépett fel, illetve zavarják az előadást. A szervezők közül ezt követően a II. r. panaszos, majd pedig a IV. r. panaszos is kérte a rendőrök intézkedését, ugyanezen ok miatt.

A rendőrségi dokumentumok szerint a rendőrök a rendezvénynek helyszínt adó épületnél tartózkodtak, amikor is először 19 órakor jelezte a Pub alkalmazottja, hogy három férfi közbeszólásokkal zavarja az előadás menetét. Egy perccel később a rendőrök jelentették az eseményt a biztosítás parancsnokának, aki 19 óra 20 perckor ért a helyszínre. Ezt megelőzően a II. kerületben tartózkodott, tekintettel arra, hogy ő látta el három helyszínen is a parancsnoki feladatokat. A rendőrök jelentést tettek neki, majd tanúkutatást végeztek. A II. és a IV. r.

panaszossal is beszéltek a rendőrök. Majd a biztosítás parancsnokával együtt, 19 óra 40 perckor bementek az előadás termébe.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. a) és 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bünyügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, illetve szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-ának (1)-(2) bekezdései szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén pedig a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint továbbá a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz. A Testület utal arra, hogy (bár a Szolgálati Szabályzat csak a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén írja elő, a megtételére jogosult kérésére, a „szükséges felvilágosítás-adást”) a szabálysértések tekintetében is fennáll a rendőr jogi tájékoztatás-adási kötelezettsége. Következik ez az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése, illetve a Szabs. tv. 79. §-ának (1) bekezdése (magánindítványra üldözendő szabálysértés miatt csak a sértett kívánságára indítható meg a szabálysértési eljárás), illetve (3) bekezdése (a magánindítvány előterjesztésére jogosult nyilatkozatát be kell szerezni, ha a szabálysértési eljárás megindítását követően derül ki, hogy a cselekmény csak magánindítványra büntethető) együttes olvasatából.

A Testület ismerteti ehelyütt a panaszosok jogi képviselője által hivatkozott törvényi tényállásokat is. A Szabs. tv. 169. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerint rendzavarás szabálysértését valósítja meg az is, aki rendzavarás vagy garázdaság esetén a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít, míg a (2) bekezdés b) pontja értelmében az is, aki a rendező szerv, illetve a rendőrség biztonságra vonatkozó felhívásának, rendelkezésének nem tesz eleget. Ezen törvényhely alkalmazásában nyilvános rendezvény: a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény, továbbá az olyan rendezvény, amely mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva áll. A Szabs. tv. 170. §-a szerint garázdaság szabálysértését valósítja meg az, aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. A Szabs. tv. 180. §-a szerint becsületsértés szabálysértését valósítja meg az, aki mással szemben a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ vagy egyéb ilyen cselekményt követ el. Becsületsértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye.

A Btk. 216. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a közösség tagja elleni erőszak büntettének alapesetét valósítja meg az, aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi

identitása, szexuális irányultsága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bünygyi / szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen a helyszínen szolgálatot teljesítő rendőrök felé szóban tett nyilatkozatok (három személy az előadást zavarja, illetve megfélemlítően lépett fel) felvethették a fent megjelölt jogellenes cselekmények közül legalább a garázdaság vagy a rendzavarás szabálysértésének – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó segélykérések bizonyosan olyan körülmények, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztettek. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület ezt követően azt vizsgálta, a rendőrség mennyiben tett eleget az intézkedési (segítségnyújtási) kötelezettségének.

a) A panaszbeadvány szerint többen jelezték a rendőrök felé a férfiak zavaró magatartását, mire megérkezett a biztosítás parancsnoka, aki kihívta a II. r. panaszost mint szervezőt, majd bement a terembe, ahol azonban „perceken keresztül csak megfigyelték” az eseményeket, majd a terem elhagyására szólították fel a férfiakat akik azonban nem engedelmeskedtek. Végül önként hagyták el a helyszínt. Kényszerítő eszközt a rendőrök nem alkalmaztak velük szemben, amit a jogi képviselő szintén sérelmesnek tart.

A panaszosok jogi képviselője által rendelkezésre bocsátott felvételen az események pontos időpontját nem rögzítették. A beadvány szerint a férfiak 40 percig voltak a teremben. Ehhez képest a felvételek időtartama összességében is csak néhány perc terjedelmű. A rendőri intézkedés vonatkozásában a rendelkezésre bocsátott felvétel 2 perc 3 másodperc terjedelmű, amiből nem derül ki, mennyi ideje voltak benn a rendőrök a teremben, amikor is szóltak a II. r. panaszosnak, hogy menjen ki velük. Továbbá a két fényképfelvételen – amiken az látható, hogy a három férfit kikísérik a rendőrök – szintén nem tüntették fel a készítés időpontját.

A rendőrségi dokumentumok szerint 19 órakor jelezte a Pub pultosa a rendőröknek az eseményt, ami miatt rendőri intézkedést kértek a résztvevők, akik ezt egy perccel később jelentették is azt a biztosítás parancsnokának. A parancsnok 19 óra 20 perckor ért a helyszínre. Tanúkutatást követően 19 óra 40 perckor bementek a terembe, majd a férfiak a biztosítási parancsnok tájékoztatása alapján az épület elé, ahol igazoltatták őket és adataikat rögzítették. Az igazoltatás,

illetve körözési rendszerben való ellenőrzés időpontjaként a rendőrségi iratokban 19 óra 40, illetve 45 perc szerepel.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 13. §-ának fentebb említett (1) bekezdése mellett a Testület felhívja az Rtv. 24. §-át, amely a rendőrség (segítségnyújtási és) felvilágosítás-adási kötelezettségét szabályozza; a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható (az ultima ratio elve alapján), vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A panaszosok jogi képviselője szerint a rendőrök intézkedési kötelezettsége onnantól kezdve fennállt, hogy az intézkedést kérők tudomásukra hozták a három férfi magatartását. A jogi képviselő állítása, miszerint a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségnek nem feltétele, hogy szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése megállapítható legyen, annak egyszerű gyanúja elegendő ahhoz. Ugyanakkor a Testület nem látta igazoltnak azt a panaszosi állítást, hogy a rendőrök hosszabb ideig nem győződtek meg személyesen a férfiak magatartásáról, és semmilyen intézkedést nem kezdeményeztek.

b) A rendőrségi iratok szerint a rendőrök a jelzés alapján jelentést tettek a parancsnoknak, majd adatgyűjtést folytattak. A teremből eltávolították a rendezvényt zavaró férfiakat, amelyek eredményeként a verbális atrocitások megszűntek, az előadás zavartalanul folytatódott. A rendőrök az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták mindhárom férfit, illetve adataikat rögzítették. A férfiakkal továbbá közölték, hogy a helyszínre (a Pub-ba) engedéllyel térhetnek vissza, amit meg is kaptak, és italfogyasztást követően távoztak).

A résztvevők közül pedig azokat, akik jelezték később, hogy becsületsorbításra alkalmas volt a férfiak cselekménye, ami miatt feljelentést kívánnak tenni, jogi felvilágosításban részesítették. Ezzel összefüggésben megjegyzi a Testület, hogy a rendőrségi dokumentumok ellentmondást tartalmaznak: az intézkedő rendőrök aznap jelentésében az szerepel – egyébként helyesen –, hogy a személyeket nyilatkoztatták a Szabs. tv. 180. §-a szerinti becsületsértés tényállásáról. Ezzel szemben a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének, illetve a BRFK * Osztály vezetőjének tájékoztató leveleiben az szerepel, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök a szükséges jogi felvilágosítást megadták a becsületsértés bűncselekménye tárgyában, és nyilatkoztatták őket arról, hogy kívánnak-e magánindítvánnyal élni.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékokat úgy mérlegelte, hogy a rendőrök maradéktalanul eleget tettek intézkedési, segítségnyújtási és tájékoztatási kötelezettségüknek, ezáltal nem sérült az I. r. panaszos és a III. r. panaszos jó hírnévhez, illetve tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőri intézkedéssel nem sérült továbbá a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve emberi méltósághoz való joga, illetve a IV. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőröknek az állampolgári (jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó) szóbeli segítségkérése alapján – a közrend védelme érdekében – intézkedési kötelezettségük keletkezett, ami által nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga. Megállapítása szerint továbbá a rendőrség megfelelően eleget tett az intézkedési, illetve segítségnyújtási kötelezettségének, így nem sérült az I. r. panaszos és a III. r. panaszos jó hírnévhez, illetve tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőri intézkedéssel nem sérült továbbá a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve emberi méltósághoz való joga, illetve a IV. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szervezet irányító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. április 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett
Dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag